

Historisk kalender 1999 for Dittedal og Hakadal

Forsida

Forsida viser Sagbruket nederst i Skyttabakken.

Nederst i Skyttabakken på sørsida ligger eiendommen Klora. Den ble tatt opp som husmannsplass tidlig på 1800-tallet. Thoresen-familien kan på dette stedet følge slekta si tilbake til 1849, muligens en generasjon til. Det året kjøpte Lars Christophersen plassen, og han bygde opp det nye sjøleierbruket. I 1881 overtok dattera Anne og svigersønnen Carl Martin Thoresen. Han var tømmermann og en driftig kar, og bygde blant annet både Jacobsgården og huset der Ristvedts butikk seinere holdt til. Men den viktigste næringa hans, var sagbruket han drev i Klora. Bord og planker herfra ble kjørt med hest til Kristiania. Han startet også Klora rammefabrikk, som arbeidet for fyrstikkfabrikken på Markerud. Det er mange etterkommere etter Anne og Carl Martin Thoresen på Hagan i dag.

Bildet er utlånt av Olive Moen.

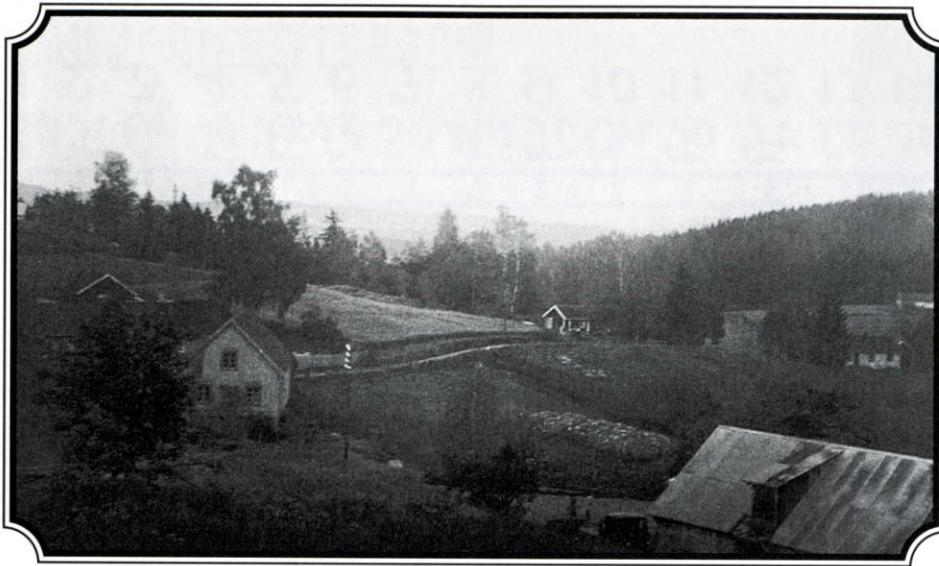
Jacobsgården – «Varehans»

Jacobsgården ble bygd på eiendommen Fjellhaug omkring 1890. Det var børstebinder Jacobsen som bygde huset. Han var utdannet i Tyskland. I forretningen solgte han et stort spekter av isenkram, og også leker hørte med til vareutvalget. Gården fikk fort navnet Jacobsgården. I første del av århundret skiftet gården eier flere ganger, før Hans Melby overtok. Han var eier til han døde i 1958. Melby var også bas under den årlige fløytinga i Nitelva. Det var etter han gården fikk navnet «Varehans».

Det har vært mange ulike virksomheter i gården. En Baklund drev bakeri til venstre i kjelleren og utsalg og kafé til høyre. I 1920-åra drev Alfred Skarbøvik og Jens Melby bakeriet. Fra midten av 20-åra drev Astrid Melby melkebutikk i gården. Etter henne overtok Ågot og Anders Sinober. I melkebutikken kunne ungene få kjøpt både glansbilder og godterier. Bakermester Oskar Svendsen sto for drifta i bakeriet fra 1933 til 1938, da han flyttet til nybygd gård på Putten på Gjelleråsen.

Fra 1961 drev Eva og Hjalmar Hansen butikken, nå med jernvarer, sportsutstyr, maling og diverse annet, fram til gården ble revet i april 1996. Hans Melby var onkel til Eva Hansen.

Bildet er utlånt av Olive Moen.

Hagan – slik det var

Helt til venstre ser vi to lagerbygninger hos kjøpmann Ristvedt. Bak disse skimtes huset og uthuset til hjulmaker Eriksen i det som kaltes Hjulmakerbakken. På skrå midt på bildet går i dag Seljeveien. Hytta ligger på Jonsløkka. Foran til høyre nederst ser vi taket på Clora verksted. Området i midten er i dag vei og parkeringsplass.

Bildene er utlånt av Olive Moen.

Clora verksted

I 1922 kom Adolf Thoresen, sønn av Carl Martin Thoresen, hjem fra Chicago. Han hadde bodd 12 år i USA og fått seg teknisk utdannelse der. Han startet Clora Mekaniske Verksted, hvor han også drev bensinstasjon. Ved hjemkomsten hadde han med seg to T-Forder. De første åra laget han egne bildeler på en dreiebank han hadde med seg fra USA. Thoresen drev verkstedet fram til slutten av 1950-åra; verkstedbygningen ble revet omkring 1990.

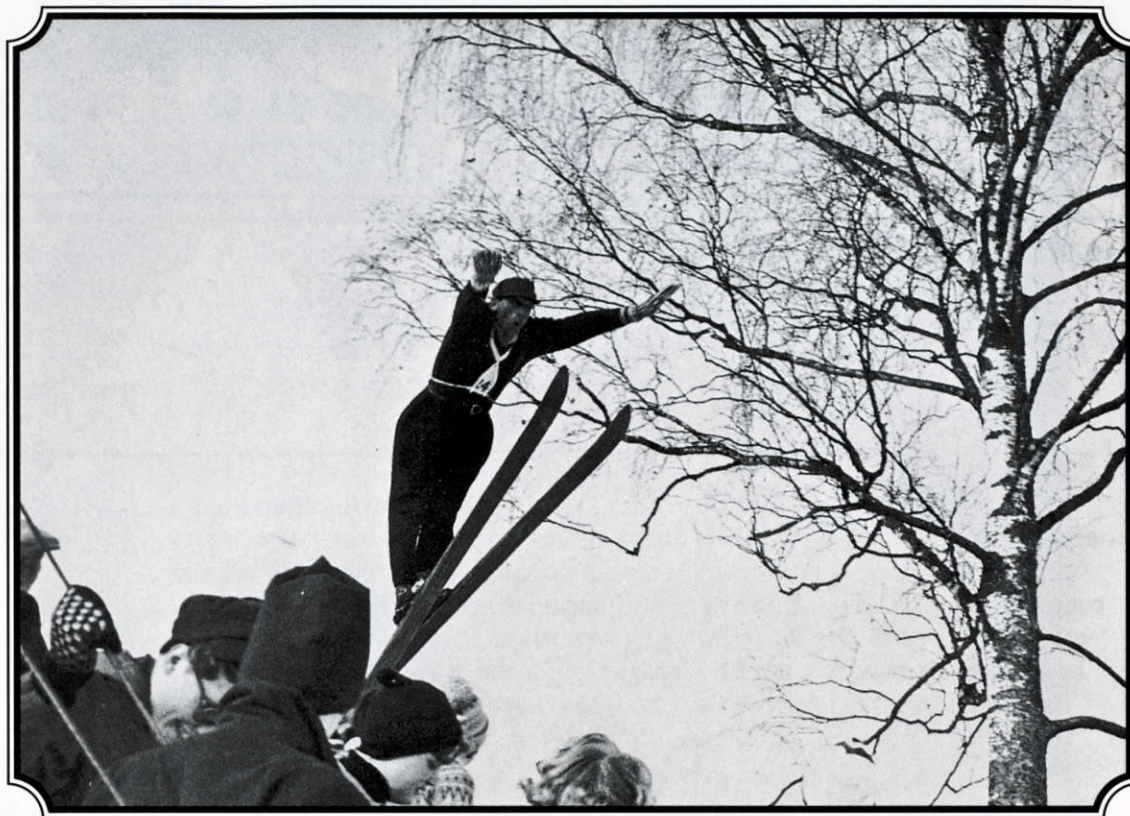
JANUAR 1999

Buråsmesterskapet

Buråsmesterskapet var en stor tilstelning i Hakadal i 1950-åra. På Buråsenga mellom jernbanen og riksveien hadde foreldre på Hakadalsfeltet bygd en liten hoppbakke og utforløype. Konkurransen startet med utfor for jenter og hopp for gutter, og ble avsluttet med hopp for de av fedrene som hadde hoppski. Buråsbakken var i bruk forholdsvis kort tid. Det skyldes at jernbanen la om til elektrisk drift, og at Buråsbrua da ble revet. Det ble bygd ny gangbru ved stasjonen, men dermed ble det mer tungvint å komme til bakkene, og interessen for anlegget avtok.

Dette bildet viser Arthur Blyverket i luftig svev fra 1954.

Fotograf: Anker Karlsen. Bildet er utlånt av Bjørg Dahl.

FEBRUAR 1999

Buråsmesterskapet

Bildet av ungene på hoppet er fra 1955.
 Første rekke fra venstre: 8 Finn Olafsen, 15 Tore Ekra, 14 Bjørn Darmstad, Liv Blyverket, 9 Arild Blyverket, 13 Kjell Kongskog, 12 Svein Olafsen, 5 Einar Johansen, 10 Olav Østby Deglum, 16 (?). Andre rekke: Liten pike, Wenche Johansen, Birger Engen, 7 Egil Lysaker, 3 Bodil Johansen, 4 Oddvar Hofstad, Arthur Svensbråten, 2 (?), 21 Eimund Kvamme, 1 Svein Svee, 6 Hans Erik Fjeld, 11 Reidar Samuelsen, 20 (?), 22 (?), 23 Marit Engen. Bak: Åse Hofstad og Anne Lise Kongskog.

Fotograf: Anker Karlsen. Bildet er utlånt av Bjørg Dahl.

Sønnarvind og takdrøpp
 varslar godt år!~

Gregorsmess

Gjertbruðsdagen

Bendiksdagen

Vårfrumesse

Marimess
 om våren
 Bjørn går tor
 hiet

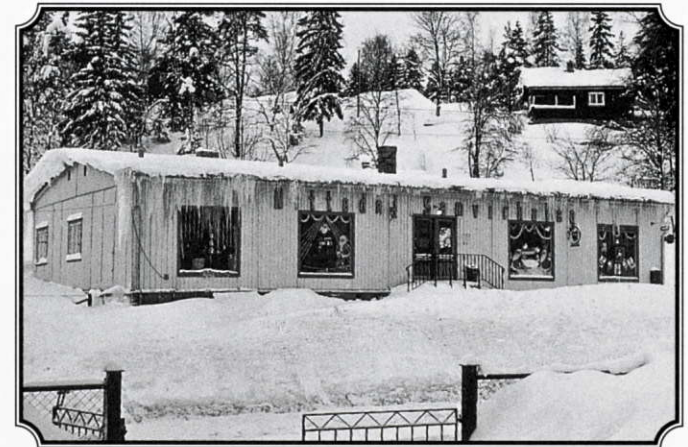
Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

MARS 1999

Samvirkelaget på Hagan

Etter krigen åpnet Samvirkelaget en matvarebutikk i ei tyskerbrakke på løkka mellom Hadelandsveien og Skyttaveien. Butikken gikk dårlig, men kom på fote igjen da Ingrid og Harald Hagen (det lille bildet) kom til bygda tidlig på 1950-tallet. Samvirkelaget var den første butikken i bygda med selvbetjening, og interiørbildet er tatt ved åpningen.

Bildene er utlånt av Gerd Frøshaug og Randi Vold.

Den fyste sommardagen er
14. april. Da skulle brømme-
grauten stå på bordet.
Fløttedag for tenestefolk

3. dag sommar
Bar bakke

St. Jørgensdag
Egg i alle reir
Markusdagen -
Den store Satingdagen

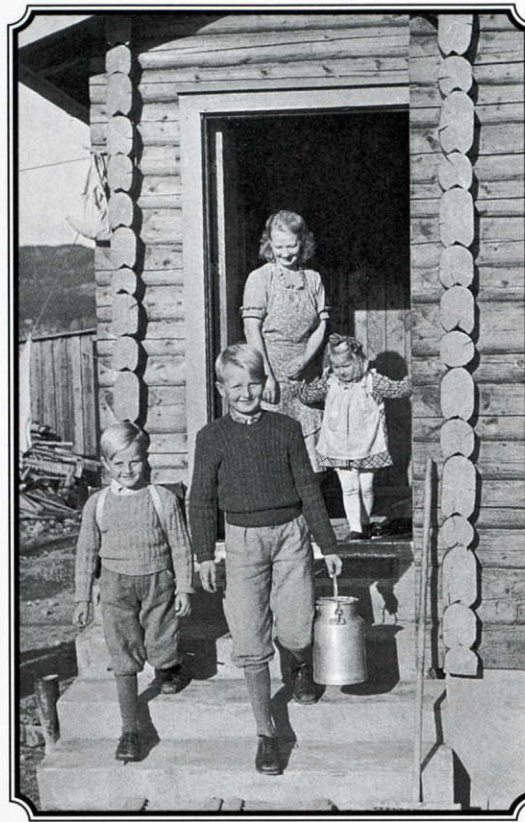
To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

APRIL 1999

Veiarbeid på Hakadalsfeltet

Lite var tilrettelagt på Hakadalsfeltet i 1948. Mange dugnadstimer gikk med til veiarbeid, til å skaffe vann og til grøfтинг for vann og kloakk. Bildet viser Petter Eriksen, Riktor Elnes og Anton Østbråten i gang med veiarbeid.

Fotograf: Anker Karlsen. Bildet er utlånt av Bjørg Dahl.

Melk i spann

Familien Ødegård var den første familien som flyttet inn på Hakadalsfeltet. Huset sto ferdig i januar 1950. Melk fikk de fra Hakadal Verk. Der sto det 140 kyr på båsen. Hver dag hentet de seks liter i spann: Det var kona til forvalteren, fru Midtgård, som leverte ut melka. Det foregikk fra en melkebu på gårdsplassen og ble delt ut til alle arbeiderne på verket.

Bildet er fra mai 1950. Mor Edel og Inger (3) sender Oddbjørn (7) og Kåre (10) etter melk.

Bildet er fra en reportasje i «Alle Kvinner» og er utlånt av Ole Ødegård.

Mai 1999

Frigrøringen

– mai 1945

Mil.org. hadde tre tropper i bygda under krigen. Her ser vi 1. tropp av område 1211 på Lahaugmoen ekserserplass, der de overtok vaktholdet da tyskerne hadde kapitulert. Troppen var rekruttert fra Oslo og Søndre Nittedal. Foran ser vi troppssjef Knut Høy, som da bodde på Nesgute. Nestkommanderende var Ludvig Stef Pedersen.

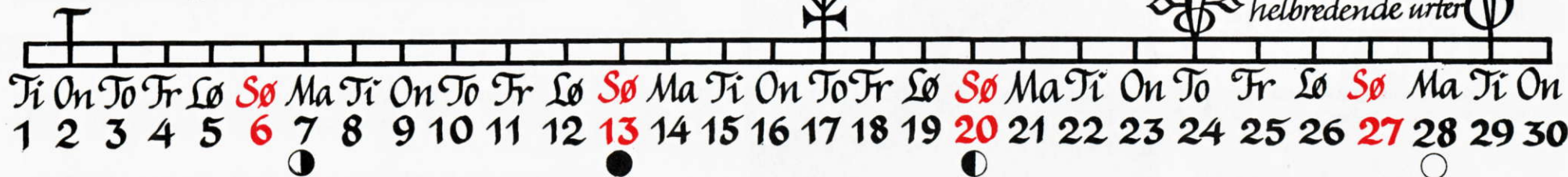
Fotograf: Alf Biem. Bildet er utlånt av Sjur Fleisje.

Skoklefallsdagen
- våronna
Ska vera gjort

Bottolfsmess
Rotlausveka

Fonsole - St. Hans
Nå kan du
Samle inn
helbredende urter

Krogh-Tonnings barnehjem

Fra midten av 1920-åra og til litt etter den andre verdenskrigen ble det drevet forskjellige former for sosialt omsorgsarbeid på Negarn Skøyen. Otto Skøyen, som kjøpte garden i 1924, leide først ut hovedbygningen til fru Smith. Hun flyttet til Lyngås, nederst i Sandbekkveien, hvor hun fortsatte med pensjonærer. Krogh-Tonnings barnehjem holdt til på Skøyen sist på 1920-tallet, inntil virksomheten ble flyttet til den gamle hovedbygningen på Søy-Myrer i Hakadal hos Karsten Haslum.

Vi kjenner ikke navna på barna på bildet. De voksne er fra venstre Ragnhild Skøyen, en medarbeider på barnehjemmet, fru Krogh-Tonning, Krogh-Tonning og Otto Skøyen. Hunden het Bjørg og spilte en sentral rolle i livet på garden.

Ragnhild og Otto Skøyen fortsatte en liknende virksomhet. De tok imot barn og voksne som ikke kunne ta vare på seg selv. De ble plassert på Skøyen av vergerådene i ulike kommuner og av private forbindelser.

Bildet er utlånt av Gunor Skøyen.

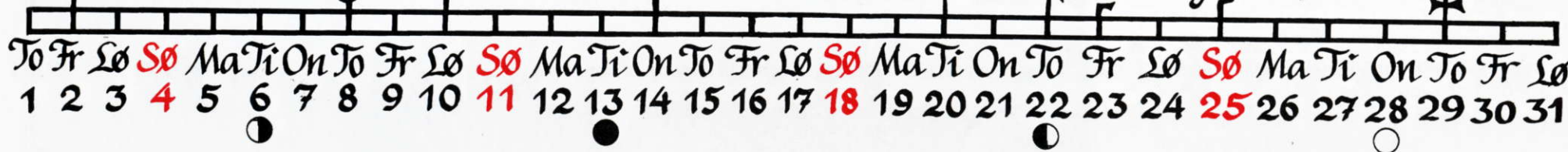
Syftesok
Åkra ska
renskes for
ugras

Knut, fut og St. Knut
jager bonden
med ljaen ut

Midtsommar
etter gammalt

Marit Vassause
Magdalim.
Hundredager

Jacob Våthatt
Er dagen
våt blir det
en regnhøst

Steinbruddet

«Steinbruddet» heter stedet som Johan Molander fra Torsnes kjøpte i 1944. Drifta kom i gang like etter krigen. Stein ble produsert og levert til Oslo Havnevesen, Statens Vegvesen, Oslo Vann- og Kloakkvesen og forskjellige anleggsgartnere. Støymuren ved Putten bussholdeplass på Gjelleråsen er satt opp av Molander i samråd med Vegvesenet. Roll Molander overtok i 1968 og drev inntil for få år siden. Steinbruddet lå på østsida av Hadelandsveien rett sør for krysset (rundkjøringa) på Gjelleråsen.

Bildet er utlånt av Otto Roll Molander.

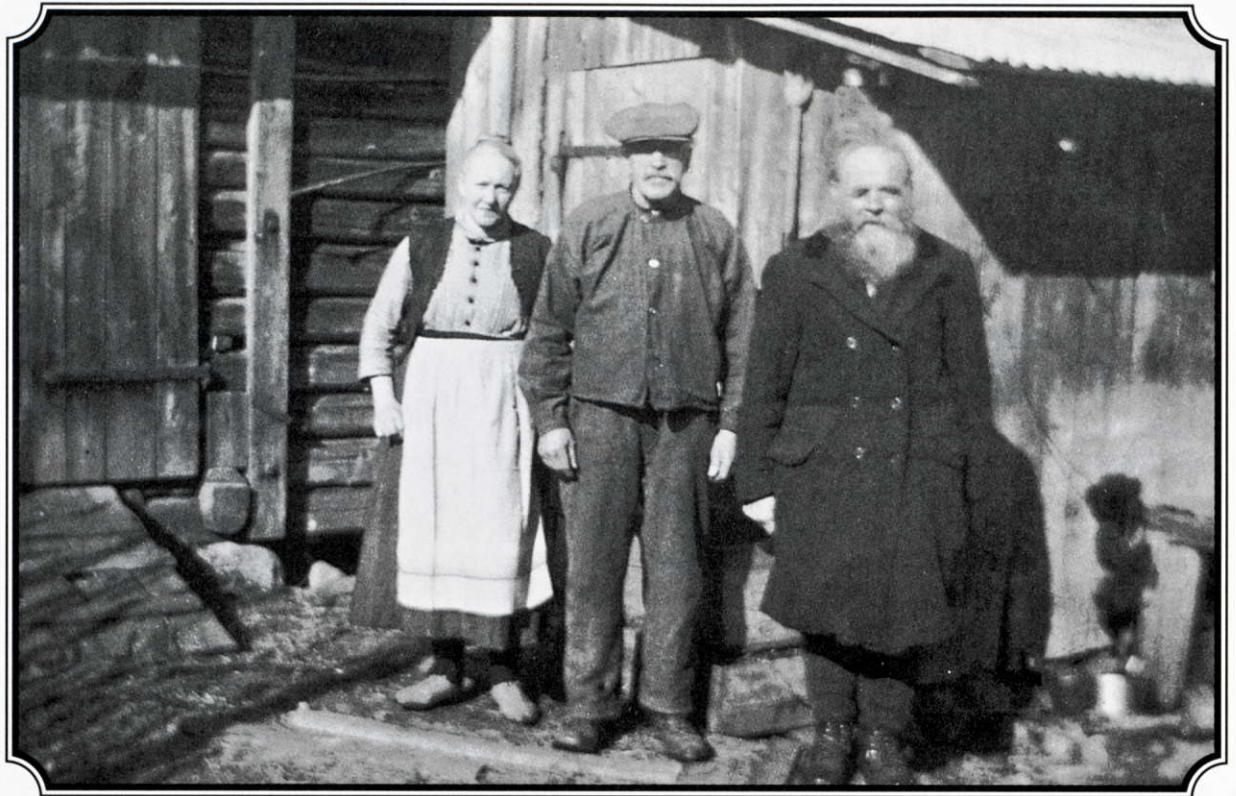

AUGUST 1999

Husmannsplassen Sandbekken

Sandbekken var husmannsplass under Vestre Rud. Den ble ryddet midt på 1800-tallet. Bildet er tatt foran låven en gang i 1920-åra. Til venstre og i midten står søsknene Dina og Hans Sandbekken. Klærne de har på, er typiske for tida. Til høyre står Jacob Torgersen. Han var født i Øgarn under Rud og eide denne garden noen år ved hundreårsskiftet. På sine gamle dager bodde han hos Dina og Hans i Sandbekken. Jacob var original både i klesdrakt og væremåte. I unge år for han til sjøs og var også gast i den amerikanske marinen.

Bildet er utlånt av Per Ruud.

Marimess om høsten. Nå kan du kløppe saw

Korsmesse om høsten
Loa ska vera i hus

Le og grind skal stå oppe

Mathismesse om høsten

Mikkelsmess
Hølj tel 1770.
Tjenestefolk ska vara fri

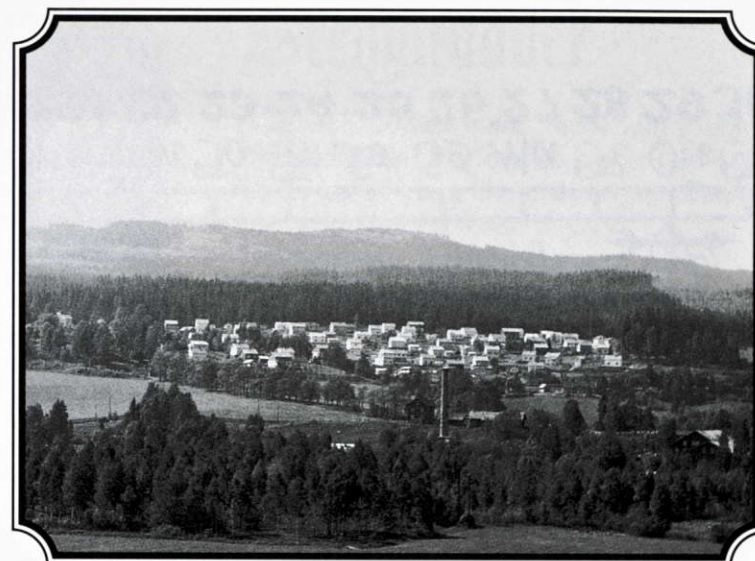
On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To	Fr	Lø	Sø	Ma	Ti	On	To							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

SEPTEMBER 1999

Før Hakadals- feltet kom

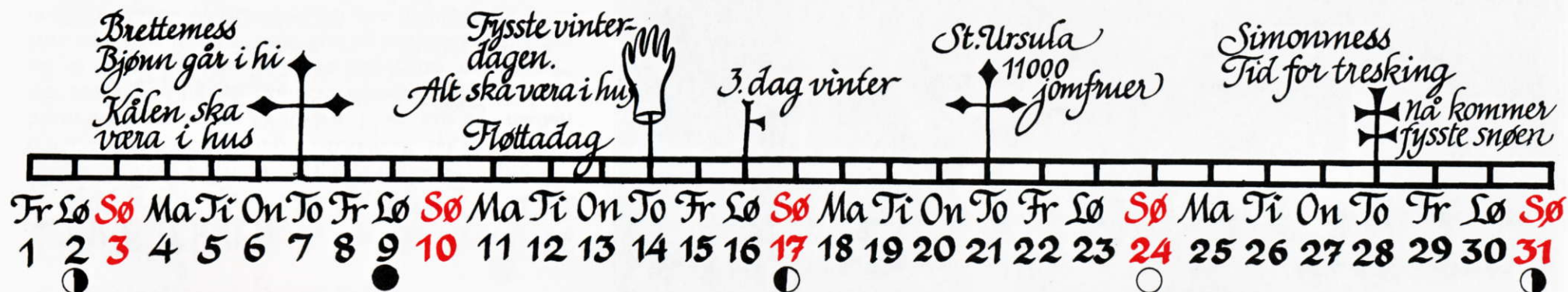
Bildet er trolig tatt i 1946. Midt i bildet ser vi Widerbergs gravlund. Til venstre ligger Buråsjordet. I midten til høyre skimtes Hakadal stasjon. Bildet er tatt fra Sagdammen. Etter krigen var det vanskelig å få fatt i boligtomter. 43 interesserte, hovedsakelig jernbanearbeidere, hadde sett seg ut et fint boområde på Burås. De henvendte seg i 1946 til Nittedal kommune, som, med Kommunaldepartementet i ryggen, forhandlet seg til kjøp av 133 mål av godseier Løvenskiold. Kjøpekontrakten ble underskrevet høsten 1947. Prisen var kr 800 pr mål. Reguleringsplanen for Hakadalsfeltet ble vedtatt i Nittedal kommunestyre i juni 1948.

Hakadalsfeltet omkring 1960

Foran Hakadalsfeltet ser vi pipa på saga, Sagstua og alleen opp til Burås.

Fotograf: Anker Karlsen. Bildene er utlånt av Bjørg Dahl.

OKTOBER 1999

Slattum skole 1949

Læreren er Ola Lajord. Han kom til Slattum skole som overlærer i 1945. I boka si «Utsyn fra Liabø» forteller han også om tida på Slattum. Han likte seg der og syntes han fikk gjort atskillig. Han var styrer på Slattumskolen fram til 1967.

Elevene: Vindusrekka: Arne Johnsen, Halvard Didriksen, Ivar Miljeteig, Arne Laberg, Roger Henriksen. Andre rekke: Willy Thoresen, Age Skogheim, Roy Larsen, Svein Hammer, Jan Corell. Tredje rekke: Trygve Andresen, Gerd Ristvedt (gift Gullberg), Aud Svendsen, Grete Lunder (gift Strand), Jorunn Five, Astrid Bråthen. Fjerde rekke: Irene Nilsen (gift Stutlien), Berit Hansen, Gerd Hansen, Edel Moen (gift Andreassen).

Alle Helgens dag

Mortensmess

Er dagen klar
blir vinteren hard

Klemetsmess

Karimess

Nå er det
tid for spinning
Andresm.

Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti On To Fr Lø **Sø** Ma Ti
1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10 11 12 13 **14** 15 16 17 18 19 20 **21** 22 23 24 25 26 27 **28** 29 30

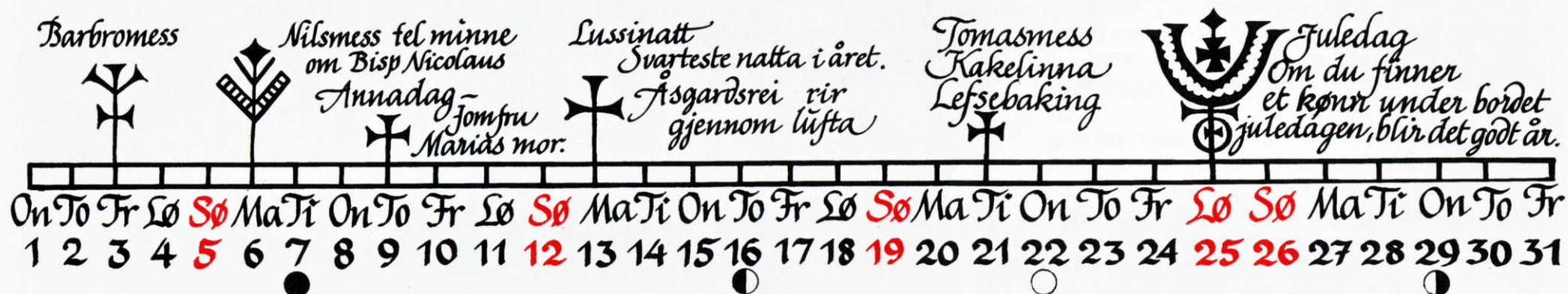
NOVEMBER 1999

Fjorretningsgården i Stasjonsveien; Rotnes

Bildet viser bygningen som i dag inneholder
Brente AS.

Her startet A. Myhrer forretning i 1921. Bildet er tatt
ca. 1930, da var Gudrun Lund innehaver.

Bildet er utlånt av Arne Lund.

DESEMBER 1999

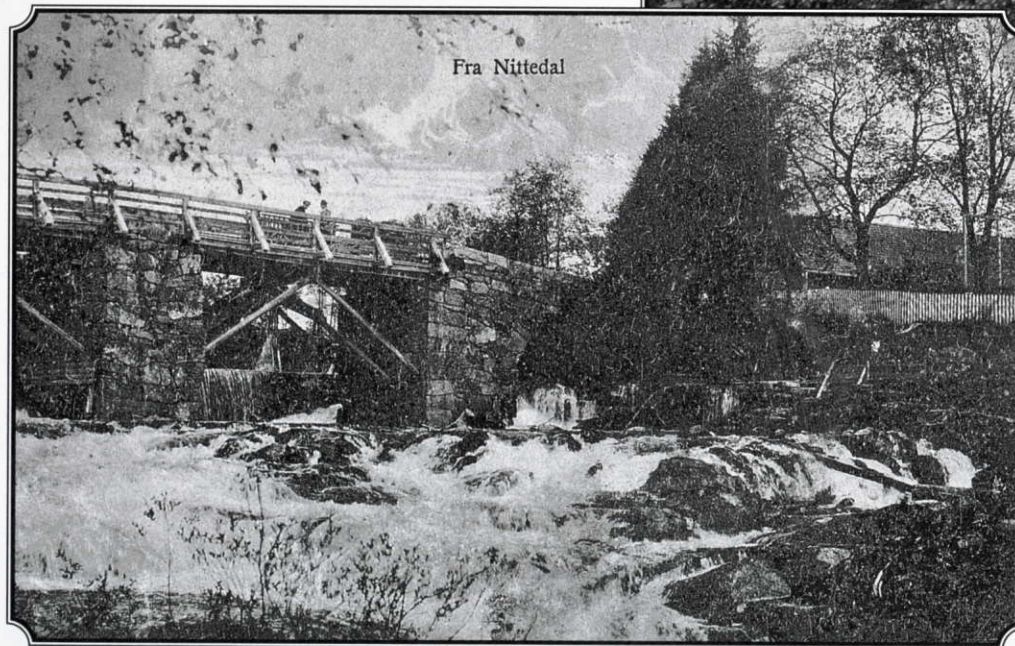
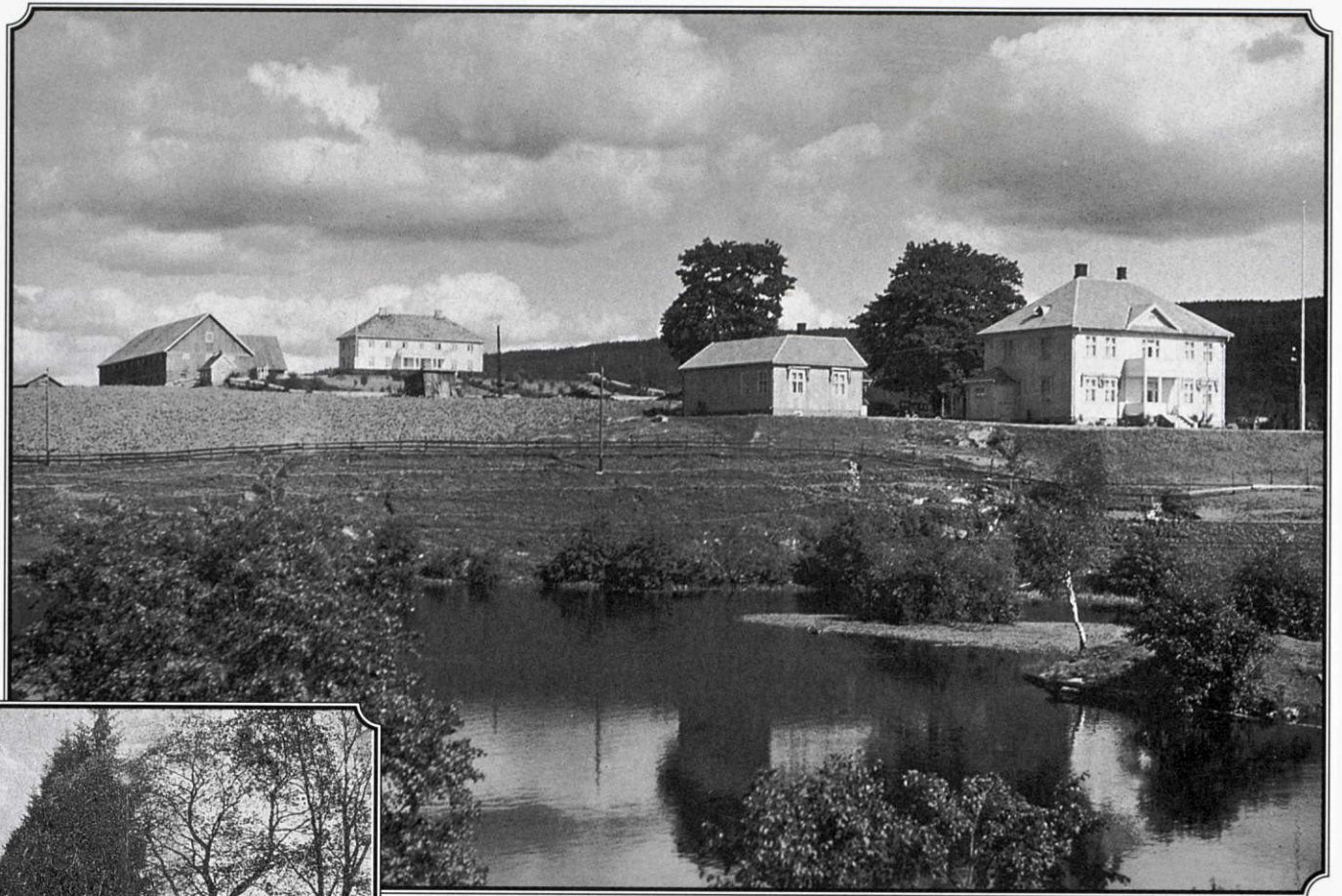
Nedre Haug

Nedre Haug og Møllerbakken sett fra vestsiden av elven. Bildet er tatt ca. 1930. Møllerbakken var tidligere lensmann F. Schaus bolig og kontor. Bygget i 1927. Øverst i bildet ser vi Nedre Haug, med den gamle låven som brant i 1947. Til venstre for låven sees taket på den gamle gårdssaga.

Bildet er utlånt av Arne Lund.

Bildet nedenfor viser den gamle broen over elven på Rotnes.

Bildet er utlånt av Åge Johansen.

Nittedal Historielag

Kalenderen for 1999 er den åttende kalenderen Nittedal historielag har laget for bygda vår. Dette gjør vi for å imøtekomme den sterke interessen for gamle bilder, og for å ta vare på gamle minner.

Vi håper også denne vil falle i smak. Med tanke på fremtidige kalendere tar vi imot råd og kritikk, og fremforalt nye bilder. Ta kontakt med historielagets styre, som har fungert som redaksjonskomité.

Nittedal historielag ønsker å levendegjøre og ta vare på minner fra bygdas fortid. Det gjør vi ved å arrangere foredrag, turer, kurs og utgivelse av kalendere som denne.

Som medlem av laget er du også med i Romerike historielag.
Ønsker du å vite mer om bygda og bygdehistorien, er du velkommen i laget.
Kontingent er for tiden 100,- kroner.
Medlem blir du enklest ved å ta kontakt med et av styremedlemmene.

STYRET I 1998/99 BESTÅR AV:

Tom Christophersen (formann) tlf: 67 07 52 37

Arne Ramstad tlf: 67 07 56 05 • Gunor Skøyen tlf: 67 07 10 62

Synnøve Didriksen tlf: 67 07 70 69 • Thorleif Henriksen tlf: 67 07 27 77

Rettelser i kalenderen for 1998:

SIDE TO: 7. klasse Rotnes skole 1932. Nederste rekke fra venstre: Liv Ovrenn, Elsa Kristiansen, Solveig Elvheim, Emma Pedersen, Marit Østlie. 2. rekke fra venstre: Mary Andresen, Synnøve Laskerud, Gudrun Rønning, Inger Henriksen, Aslaug Ullevollsæter, Aase Velund, Ingrid Holm, ?, Lilly Andersen. 3. rekke fra venstre: Bjarne Kvigstad, Henry Åmodt, Willy Sørensen, Gerd Lynne, Liv Hexeberg, Valborg Øksne. 4. rekke fra venstre: Einar Andresen, Alf Johnsen, Reidar Hansen, Finn Moestuon, Leif Elind, Erling Johansen, Knut Øksne, Gunnar Moe, Reidar Jakobsen, ?, Lærer Hans Gunleiksrud. SIDE TRE: Den 4. gutten fra venstre er Knut Stovner.

Primstavene er tegnet av Kari Ruud Flem.

Trykk: GAN Grafisk AS, Oslo